

Vergaderjaar 2008–2009

31 439

Regels met betrekking tot voorzieningen op gemeentelijk niveau voor de behandeling en registratie van klachten over discriminatie (Wet gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen)

B

VOORLOPIG VERSLAG VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR VOLKSHUISVESTING, RUIMTELJKE ORDENING EN MILIEU/WONEN, WIJKEN EN INTEGRATIE¹

Vastgesteld 24 maart 2009

Het voorbereidend onderzoek heeft de commissie aanleiding gegeven tot het maken van de volgende opmerkingen en het stellen van de volgende vragen.

Inleiding

De leden van de **CDA**-fractie lezen dat het voorstel de verplichting bevat voor het college van burgemeester en wethouders van iedere gemeente om de ingezetenen van hun gemeente toegang te verlenen tot een antidiscriminatievoorziening. Deze wet voorziet in twee taken: bijstand- (behandeling) en registratie, om op die manier te komen tot een sluitende keten van landelijke en lokale voorzieningen inzake discriminatie bestrijding. Deze leden ondersteunen een dergelijke wetgeving, maar voorzien problemen in de implementatie en uitvoering hiervan. Deze leden vragen zich af of gemeentes werkelijk voldoende in staat zijn deze belangrijke taak, om te komen tot een sluitende keten van landelijke en lokale voorzieningen inzake discriminatie bestrijding, uit te voeren en wensen vragen te stellen ten aanzien van de registratie en de behandeling van klachten?

De leden van de fractie van de **PvdA** hebben met belangstelling kennisgenomen van het voorstel van wet gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen.

Zij juichen het toe dat er met deze wet een verplichting komt om op gemeentelijk niveau een discriminatievoorziening in te richten en in stand te houden. Met deze wet zijn de belangrijkste adviezen van de regiegroep overgenomen. Deze leden hebben nog een tweetal vragen over dit wetsvoorstel.

De leden van de fractie van de **VVD** wensen enkele vragen te stellen over de nut en noodzaak van het onderhavige wetsvoorstel.

¹ Samenstelling: Van den Berg (SGP), Meindertsma (PvdA), voorzitter, Meulenbelt (SP), Rosenthal (VVD), Swenker (VVD), Slagter-Roukema (SP), Schouw (D66), Putters (PvdA), Eigeman (PvdA), Leijnse (PvdA), Thissen (GL), Slager (SP), Hendriks (CDA), De Boer (CU), Willems (CDA), Hofstra (VVD), Asscher (VVD), Klein Breteler (CDA), Huijbregts-Schiedon (VVD), Laurier (GL), Meurs (PvdA), Leunissen (CDA), De Vries-Leggedoor (CDA), vicevoorzitter, Janse de Jonge (CDA), Koffeman (PvdD), Böhler (GL), Kuiper (CU), Lagerwerf-Vergunst (CU), Smaling (SP) en Yildirim (Fractie-Yildirim).

Nut en noodzaak

Veel gemeenten hebben of zijn aangesloten bij een – al dan niet in samenwerking – een antidiscriminatiebureau.

Wat is de reden om alle gemeenten (van groot tot klein) te verplichten aan te sluiten bij een antidiscriminatiebureau, zo vragen de leden van de **VVD**-fractie? Waarom is de minister van mening dat er een verantwoordelijkheid van de minister ligt om een landelijk dekkend netwerk in te richten. Wat beoogt de minister hiermee te bereiken, anders dan dat dit aan de gemeenten zelf wordt overgelaten?

Reikwijdte van de wet

De eerste vraag van de leden van de PvdA-fractie betreft de reikwijdte van de wet en meer in het bijzonder wat nu precies onder de werking van de wet valt. In artikel 2 wordt in limitatieve zin verwezen naar verschillende wetten waarin de discriminatiegrond is beschreven. Het is opmerkelijk dat de Grondwet (artikel 1) en de Europese regelingen en verdragen op het gebied van discriminatie en gelijke behandeling niet in dit artikel zijn opgenomen. Kan de minister aangeven waarom voor deze limitatieve opsomming is gekozen en hoe de klachten over discriminatie die hier niet zijn opgenomen, behandeld worden. Kan de Minister ook aangeven hoe deze beperking zich verhoudt tot de doelstelling van de wet: namelijk dat iedereen die zich gediscrimineerd voelt op welke grond dan ook, een klacht kan indienen en voor bijstand in aanmerking komt.

Registratie

De registratie is een belangrijk item van deze wet, menen de leden van de **CDA**-fractie. Maar hoe kan een gemeente tot een juist oordeel komen t.a.v. de vraag of er wel dan niet sprake is van discriminatie. Flagrant schendingen zullen makkelijk traceerbaar zijn, maar wat te doen met meldingen in het grijze gebied. Daarnaast zal met name in een kleine gemeenschap, om allerlei redenen sprake zijn van onderrapportage. De jaarlijkse rapportage van de gemeente aan de minister zal een sterk vertroebeld beeld geven t.a.v. discriminatie. Is de minister het niet met ons eens dat een lijst van criteria beschikbaar zou moeten zijn voor de gemeenten om tot een betrouwbare rapportage te komen?

Behandeling klachten

De leden van de CDA-fractie voorzien ook een probleem in deze wet in de behandeling van klachten over discriminatie. Wat zijn de mogelijkheden van een gemeente, buiten de flagrante schendingen van wetten met betrekking tot discriminatie, om handhavend op te treden? Hoe verhoudt repressief optreden zich ten opzichte van een positieve benadering door tolerantie en respect voor elkaar binnen een leefgemeenschap te entameren? Het nader tot elkaar brengen van mensen in verenigingen, sociale activiteiten, zou mogelijk een effectievere maatregel kunnen zijn. Ze menen dan ook dat de doeltreffendheid en effectiviteit van deze wet in de praktijk sterk zal afhangen van het behandelingsdeel van deze wet. Welke richtlijnen staan de gemeenten ter beschikking, behalve de reeds bestaande antidiscriminatiewetgeving, en welke vrijheidsgraden heeft een gemeente? Dit met name in relatie tot het grijze gebied van de rapportages (waaronder ook overrapportage).

Preventie

De tweede vraag van de leden van de fractie van de **PvdA** heeft te maken met de wettelijke taken van de antidiscriminatievoorzieningen. In de wet staat vermeld dat het gaat om bijstand en registratie. Onder bijstand wordt verstaan het geheel van werkzaamheden gericht op klacht-behandeling. Het gaat daarbij om informatie, advies en doorverwijzing, het bieden van steun, bemiddeling en ondersteuning bij procedures. Onduidelijk is naar het oordeel van deze leden in hoeverre deze taakomschrijving ook omvat het geven van voorlichting, het uitvoeren van preventieve activiteiten en het beïnvloeden van het gedrag van degenen die zich bewust of onbewust aan discriminatie schuldig maken. In de memorie van toelichting wordt hier wel in algemene zin naar verwezen maar niet als aparte taak onderscheiden. De regiegroep heeft de preventie als derde te onderscheiden kerntaak genoemd. Graag horen de leden van de PvdA-fractie of de preventietaken al of niet integraal onderdeel uitmaken van de voorziening.

In de praktijk blijkt dat er op dit gebied al veel gebeurt door gemeenten. Soms wordt vooruitgelopen op deze wet en soms wordt er voortgebouwd op reeds ingezet beleid. Kan de minister een overzicht geven van de ervaringen tot nu toe en op welke wijze dit wetsvoorstel kan aan de bestrijding van discriminatie.

De leden van de commissie zien de antwoorden van de minister met belangstelling tegemoet.

De voorzitter van de vaste commissie,
Meindertsmā

De griffier van de vaste commissie,
Kim van Dooren